

lig en Pris man kan bygge Lokomotiver. Men nu vil jeg spørge hvert Menneske, der tænker over den Ting, om man som jeg sagde før, ved at fabrikere et Par Ure her i Landet faar Spor af Begreb om, til hvilken Pris i Almindelighed Ure kunne fabrikeres her i Landet. Ministeren kan umuligt ved at bygge to Lokomotiver inde paa Statens Værksteder, der jo for øvrigt ere indrettede til Reparationer, faa at vide, til hvilken Pris private Fabrikker her i Landet, der indrette sig paa større Drift, kunne fabrikere dem. Men Sagen er den, at den højtærede Minister selv ikke tror paa, at det bliver billigere, og denne Bemærkning retter jeg ogsaa til det ærede Medlem, der nylig talte, og som mente, at jeg f. Eks. var bange for, at det skulde vise sig, at Staten byggede billigere. Nej, slet ikke. Ministeren er selv ikke bange for det. Hvis Ministeren havde nogen som helst Tro paa, at det vilde blive billigere, vilde han jo for at bygge to Lokomotiver, som koste ca. 46,000 Kr., ikke begære mere end to Gange 46,000 Kr. eller lad os runde det af op til 100,000 Kr. Men Ministeren har været ganske overbevist om, at det bliver en dyrere Historie, og han har derfor ikke anset det for forsvarligt at begære mindre end 140,000 Kr. Det er altsaa Ministerens egen Tro paa det Punkt, det kniber med. Hvad Prisen for Lokomotiver angaar, have vi tilstrækkelige Oplysninger ved de Tilbud, vi kende fra Sverige, Tyskland og England, derigennem har man tilstrækkelig Kontrol i den Henseende; altsaa hvad dette Punkt angaar, er der ikke opnaaet noget som helst ved at bygge de to Lokomotiver paa Statsværkstederne.

Maa jeg til den højtærede Minister sige, at jeg talte ikke før om, hvorvidt et Lokomotiv kunde bygges 25,000 Kr. billigere end den Pris, Ministeren her beregnede. Hvad jeg sigtede til, var, at Ministeren kunde paa en dansk Fabrik faa bygget disse to Lokomotiver, til hvilke han begærer 140,000 Kr., for et Beløb, som er 25,000 Kr. billigere. Nu glæder det mig at høre den højtærede Minister sige, at hvis han kunde faa et saadant Tilbud, vilde han selvfølgelig ikke lade dem bygge for 140,000 Kr. Nu venter jeg ganske vist ikke, at den højtærede Minister skal tage Hensyn til min Henstilling om at tage Forslaget tilbage og komme igen med det paa Tillægsbevillingsloven. Men for saa vidt Ministerens Forslag skulde blive forkastet, er der jo Mulighed for, at han kommer med sit Forslag paa Tillægsbevillingsloven. I det Tilfælde vil han utviv-

somt faa Støtte baade fra Socialdemokraterne, sit eget Parti og Højre, naar han kommer med et saadant ganske anderledes fornuftigt Forslag paa Tillægsbevillingsloven end det, der her foreligger, som jeg ikke synes er fornuftigt.

Det ærede Medlem fra Holbæk (Rode) sagde, at naar nu man afviser denne eneste Mulighed, kommer der intet ud af det hele. Ja, men hvis der ikke kommer flere Muligheder, saa er det virkelig Ministerens Skyld eller det Partis Skyld, til hvilket han støtter sig. Ministeren kan komme til at beskæftige sig med denne Sag, at faa Lokomotiver byggede paa danske Fabrikker, længe før der er gaaet et Aar fra denne Stund, saa i den Henseende behøve de Herrer ikke at nære nogen Frygt.

Maa jeg til Slutning sige til det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), min Kollega paa Frederiksberg, som mente, at jeg kun vilde gaa med til at bygge, naar ogsaa Arbejdsgiverne fik noget: Ja, hvis det er saaledes, at et Lokomotiv koster 70,000 Kr., naar alene Arbejderne faa Fortjenesten, men lad os sige 57,000 Kr., naar baade Arbejdere og Arbejdsgivere faa Fortjeneste, saa tillader det ærede Medlem mig maaske at hælde til den Anskuelse: Lad saa ogsaa Arbejdsgiverne faa nogen Fortjeneste.

K. M. Klausen: Det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) henviste til de ungarske Statsbaner. Forholdet der er det, at de ungarske Statsbaner have deres egen Lokomotivfabrik. Men de Priser, som de ungarske Statsbaner betale for Lokomotiver, rette sig efter Priserne i Østerrig. Og for de østerrigske Statsbaners Vedkommende er Forholdet det, at der ikke afholdes Licitationer, men at de østerrigske Lokomotivfabrikker have dannet en Forening, og at Staten forhandler med denne Forening og bliver enig med den om Priserne, og de Priser, der vedtages for Lokomotivanskaffelserne i Østerrig, komme saa ogsaa til at gælde for de ungarske Statsbaner, saaledes at Statsbanefabrikken der faar de Priser, der betales i Østerrig.

Wulff: Det ærede Medlem, som nu talte, fremsatte før et Svar til mig i Anning af den Sammenligning, han havde anstillet mellem Orlogsværftets og private Værksteders Priser paa forskellige Ting, og erklærede, at han havde overbevist sig om, at de private Værksteders Driftsomkostninger og Forrentning vare indeslut-